

UNIV.SPEC.-03 IZVJEŠTAJ POVJERENSTVA ZA OCJENU ZAVRŠNOG SPECIJALISTIČKOG RADA¹

OPĆI PODACI I KONTAKT SVEUČILIŠNOG SPECIJALISTA/SPECIJALISTICE

Ime i prezime sveučilišnog specijalista/specijalistice	Snježana Hrubec Totić, mag.iur.
Nositelj studija	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet
Naziv studija	Specijalistički studij iz kaznenopravnih znanosti

NASLOV PREDLOŽENE TEME

Hrvatski	Zlouporaba povjerenja u gospodarskom poslovanju
Engleski	Abuse of trust in business dealings
Naslov na jeziku na kojem će se pisati rad (ako nije na hrvatskom ili engleskom)	

ČLANOVI POVJERENSTVA ZA OCJENU ZAVRŠNOG SPECIJALISTIČKOG RADA

Predsjednik povjerenstva (ime i prezime, titula, ustanova)	izv. prof. dr. sc. Sunčana Roksandić, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Član povjerenstva (ime i prezime, titula, ustanova)	prof. dr. sc. Leo Cvitanović, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Član povjerenstva (ime i prezime, titula, ustanova)	izv. prof. dr. sc. Lucija Sokanović, Pravni fakultet Split
Član povjerenstva (ime i prezime, titula, ustanova)	
Član povjerenstva (ime i prezime, titula, ustanova)	

OBRAZLOŽENJE POVJERENSTVA O OCJENI ZAVRŠNOG SPECIJALISTIČKOG RADA

(preporučeno 2000 znakova s praznim mjestima)

Pristupnica Snježana Hrbec Totić napisala je završni rad pod naslovom „Zlouporaba povjerenja u gospodarskom poslovanju.“ Mentor rada je prof.dr.sc. Leo Cvitanović. Rad se sastoji od 6 poglavlja i popisa literature te je napisan na ukupno 126 stranica teksta. Rad sadrži 539 fusnota.

U Republici Hrvatskoj kaznena djela protiv gospodarstva po učestalosti gonjenja su četvrta skupina kaznenih djela. Ako promatramo zastupljenost kaznenih djela s obzirom na počinitelje pravne osobe, kaznena djela protiv gospodarstva su uvjerljivo najzastupljenija. Jedno se među njima izdvaja kao ključno, a koje prije svega inkriminira kriminalitet upravljačkih struktura- menadžmenta u trgovačkim društvima. To kazneno djelo je zlouporaba povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. Kaznenog zakona. S obzirom da neko ponašanje koje se naizgled čini zlouporabom povjerenja u gospodarskom poslovanju može biti pripisano samo lošoj poslovnoj prosudbi, odnosno dovedi samo do građanskopravne odgovornosti za štetu, rad pristupnice daje osvrt i na pitanja razgraničenja kaznenopravne od građanskopravne odgovornosti ovog instituta. Unutar rada istraženo je na koji način okolnost da je pokrenut ili

¹ Prema čl. 31, st. 1. Pravilnika o poslijediplomskim specijalističkim studijima Sveučilišta u Zagrebu, članovi povjerenstva za ocjenu završnog specijalističkog rada podnose svoje izvješće najkasnije u roku dva mjeseca od svoga imenovanja.

dovršen kazneni postupak utječe na ishod u parničnom postupku. U navedenu svrhu prikupljene su, izdvojene i analizirane pravomoćne sudske presude iz građanskih sporova s predmetom isplate koji su se vodili paralelno s kaznenim postupkom vezano uz počinjenje kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju ili pak nakon njegovog dovršetka. Ovim su pitanjima posvećena prva tri poglavija ovog završnog rada.

Četvrtog poglavlje rada sadržava analizu koje sve osobe mogu biti počinitelji zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju i koje radnje te osobe mogu počiniti kako bi bice kaznenog djela iz čl. 246 bilo ispunjeno tj. Dovelo do povrede dužnosti zaštite tuđih imovinskih interesa. U sklopu ovog poglavlja analizira se i pravilo poslovne prosudbe, odluke kolegijalnih tijela, rizični poslovi i dr. mogući slučajevi koji se javljaju vezano uz razmatrano kazneno djelo. U ovom je poglavlju i dana određena poredbena analiza uređenja kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju u državama koje pripadaju kontinentalnom europskom pravnom krugu, i to u Njemačkoj, Austriji i Švicarskoj. Osim toga, izložene su i neke specifične pojave zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju koje se javljaju i u hrvatskoj praksi, a riječ je o tzv. faktičnom organu te formalnom postavljenom organu koji figurira kao tzv. "slamnati čovjek", a na temelju prikupljene sudske prakse U okviru istog poglavlja izložen je i povjesni prikaz kaznenih djela koja su slična današnjoj zlouporabi povjerenja u gospodarskom poslovanju, a posebno nedostaci u uređenju osnovnih gospodarskih kaznenih djela u Kaznenom zakonu iz 1997.g. te kako su oni otklonjeni uvođenjem zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju koju propisuje važeći Kazneni zakon.

Peto poglavlje posvećeno je određenim dodatnim pravilima koja vrijede za zlouporabu povjerenja u koncernu. Istraženo je pritom je li je povezanost društava od ikakvog utjecaja na kaznenopravnu odgovornost potencijalnog počinitelja zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju. U šestom je poglavlju dan zaključak rada. U zaključku je, između ostalog navedeno kako osim određenih neujednačenosti u sudskoj praksi, jedan od najvećih problema, po pristupnici, je da predmeti odlaze u zastaru zbog nedovoljno učinkovitih tijela kaznenog progona, neažurnosti sudaca, ali i državnih odvjetništava koja podbacuju u dokazivanju djela izuzetno složenog činjeničnog stanja.

U radu je zaključeno, a na temelju dostupne literature, izvještaja (DORH-a) i analiziranih presuda, kako se velik broj kaznenih prijava protiv počinitelja kaznenih djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju podnosi prekasno, posebno nakon prestanka pravne osobe ili u tijeku otvaranja stečajnog postupka. Pristupnica je još jednom potvrdila prevladavajuće mišljenje kada su u pitanju ova djela kako je, između ostalog, pravovremeno otkrivanje i prijavljivanje tih kaznenih djela te kvalitetno osiguranje dokaza od posebne važnosti i uvjet za uspješan kazneni progon, ali i za oduzimanje imovinske koristi i naknadu štete počinjene kaznenim djelom. To je ujedno i nužno da se počinitelje sprječi u dalnjim manipulacijama kao što je otuđenje pribavljene protupravne imovinske koristi.

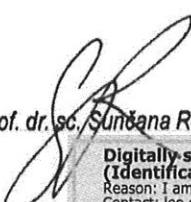
Obrađeni statistički podaci o zastupljenosti uvjetnih osuda, kao i podaci o velikom broju zamijenjenih kazni zatvora za rad za opće dobro, pokazali su da je reakcija društva na ovo (najvažnije) gospodarsko kazneno djelo, pa tako i na gospodarski kriminalitet općenito, još uvijek umjerena. Prema mišljenju pristupnice, a koje je stvorila i na temelju analize pravomoćnih presuda u ovom radu, „ne može se zaključiti da sudovi percipiraju ovo djelo kao društveno opasno jer prilikom odmjeravanja kazni tu okolnost ne uzimaju kao otegotnu čak ni kad se radi o enormno visokim iznosima šteta.“ Rezultati istraživanja pokazali su da pravomoćna sudska presuda za ovo kazneno djelo ima veliki utjecaj na ishod u parničnom postupku radi isplate, pa i u slučaju nedovršenih kaznenih postupaka parnični sudovi više pribjegavaju odlučivati u korist tužitelja. No kad stranke u parničnom postupku samo ističu počinjenje djela za koje kazneni postupak (još) nisuinicirale odnosno pokrenule, sudovi u takvim postupcima uopće ne uzimaju u obzir njihove (subjektivne) stavove, već kako se čini, upravo suprotno, okolnost da one nisuinicirale kazneni postupak, uzimaju kao da za isti nema niti osnove. Osim toga, istraživanje je pokazalo da parnični sudovi u pravilu ne prekidaju postupke do pravomoćnog dovršetka kaznenog postupka. Nadalje, u radu je utvrđeno da od svih povezanih društava, samo u slučaju kvalificiranog faktičnog koncerna

vladajuće društvo unutar faktičnog koncerna moglo bi biti počinitelj zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju, i to samo onda ako uzmemo u obzir pretpostavku da je kao faktični član uprave preuzeo svakodnevno vođenje poslova ovisnog društva.

ZAKLJUČNA PREPORUKA POVJERENSTVA ZA OCJENU ZAVRŠNOG SPECIJALISTIČKOG RADA

- Povjerenstvo za ocjenu završnog specijalističkog rada predlaže prihvatanje završnog specijalističkog rada.
- Povjerenstvo za ocjenu završnog specijalističkog rada predlaže doradu završnog specijalističkog rada i ponovnu ocjenu rada.
- Povjerenstvo za ocjenu završnog specijalističkog rada predlaže odbijanje završnog specijalističkog rada.

Potpis
(izv. prof. dr. sc. Suncana Rokandić)

Digitally-signed by LEO CVITANOVIĆ
(Identification)
Reason: I am the author of this document
Contact: leo.cvitanovic@gmail.com
Date: 15. svibanj 2023, 18:47:53
DN: C=HR, O=AKD d.o.o.,
OID:2.5.4.97=VATHR-58843087891, CN=HRIDCA

Potpis
(prof. dr. sc. Leo Cvitanović)

Potpis
(izv. prof..dr. sc. Lucija Sakanović)

U Zagrebu,